

Таким чином, склад можна розглядати як основний перетворювач матеріального потоку логістичної системи від постачальників сировини і матеріалів до поставки готової продукції кінцевому споживачу. При цьому вся діяльність складу повинна бути спрямована на оптимізацію логістичної системи.

Література.

1. Кальченко А.Г. Логістика : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2000. 148 с.
2. Родников А.Н. Логистика : Терминологический словарь. Москва, Экономика, 1995. 252 с.

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ

*Матвієнко О. А., здобувач вищої освіти 4 року навчання,
wzqohou@gmail.com*

*Науковий керівник: Догадайло Я. В., к. е. н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Найбільшу складність в обліку і аналізі витрат являють логістичні витрати. Питання обліку і аналізу логістичних витрат з метою їх оптимізації є важливою проблемою, від раціонального вирішення якої залежить повномасштабне використання логістики в діяльності підприємств. Удосконалення обліку відповідних витрат надасть можливість створити передумови для точнішого розрахунку ефективності логістичної діяльності. Бухгалтерський і податковий обліки в Україні не повністю відповідають новим завданням управлінського обліку.

Логістичні витрати входять до складу собівартості готової продукції і істотно впливають на її ціну, проте обліку цієї групи витрат у вітчизняній практиці приділяється мало уваги, відсутній системний підхід до їх виявлення, аналізу і оптимізації. Причина цьому в організації системи вітчизняного бухгалтерського обліку. У класифікації витрат, що входять до собівартості, яка використовується в українській практиці, логістичні витрати не згруповані, окремі їх складові враховуються на різних рахунках бухгалтерського обліку, що ускладнює їх виділення та облік. У праці вченого Ю.В. Пономарьової зазначено, що зарубіжний досвід організації управлінського обліку логістичних витрат, передбачає кілька принципів ведення такого обліку залежно від мети подальшого використання: 1) калькуляція логістичних витрат за видами діяльності призначена для того, щоб ув'язати всі від-

повідні витрати з виконаними роботами, які створюють додану вартість; 2) групування функціональних витрат означає, що всі витрати, прямі і непрямі логістичні послуги, виконані за конкретний оперативний період, зводяться у звіті в одну основну категорію з докладним поділом на під категорії; 3) групування розподілених витрат призначене для співставлення загальних логістичних витрат з натуральними показниками діяльності; 4) групування постійних і змінних витрат надзвичайно корисне для виявлення причетності логістичних витрат до поточних або потенційних операцій. Можна погодитися із запропонованим вченим групуванням витрат, але для того, щоб ці операції можна було б якимось чином проаналізувати, вони повинні бути відображені у системі обліку. Виникає реальна задача - модернізувати існуючу в Україні систему обліку так, щоб вона могла вирішувати завдання управлінського обліку, у тому числі за логістичними функціями. При цьому центральне місце займає питання групування логістичних витрат. Вони повинні вирішуватися виходячи з вимог ефективного регулювання витрат через систему управлінської звітності, спиратися на обґрунтовану методику аналізу [1]. Класифікація витрат, що здійснюється в практиці бухгалтерського обліку, не дозволяє без проблем вибудувати класифікацію логістичних витрат, що забезпечить успішне управління ними. Але вітчизняна система бухгалтерського обліку все ж таки дозволяє частково поєднати основну масу логістичних витрат: більшість статей може бути виділена на стадії первинного обліку в загальновиробничих, загальногосподарських і комерційних витратах та інших. Ряд авторів дотримується наступного угруповання логістичних витрат: операційні логістичні витрати; витрати на адміністрування логістичної системи; капітальні витрати на імобілізацію засобів в запасах; витрати на покриття логістичних ризиків. М.А. Окландер під логістичними витратами вважає витрати, пов'язані з рухом та зберіганням товарно-матеріальних цінностей від первинного джерела до кінцевого споживача. Абсолютно точний їх розрахунок є дуже складним, оскільки сучасна теорія і практика бухгалтерського обліку «проходять мимо» таких витрат. Немає наукових рекомендацій зі структури та методики розрахунку. Немає відповідних форм звітності. Все це і зумовлює той факт, що логістичні витрати перебувають поза контролем керівництва підприємств, тому існує необхідність удосконалення інформаційної системи бухгалтерського обліку. І суть не в тому, щоб конструювати нові дані (більша їх частина вже існує в тій чи іншій формі), а в тому, що ці дані повинні бути

класифіковані відповідно до потреб логістики. Вивчивши та проаналізувавши взаємозв'язок логістичних витрат та рахунків бухгалтерського обліку на російських підприємствах, досліджений російським вченим М.А. Чернишевим [1], було адаптовано його пропозицію до бухгалтерського обліку на українських підприємствах, з урахуванням вітчизняного плану рахунків. Пропонується виокремлювати із загальних витрат українських підприємств логістичні витрати та відображати їх на рахунках бухгалтерського обліку. Для цього запропоновано вести аналітичний облік за видами витрат. Взаємозв'язок логістичних витрат та рахунків бухгалтерського обліку відображено автором на рисунку 1.

Рисунок 1 - Взаємозв'язок логістичних витрат і рахунків бухгалтерського обліку на українських підприємствах

Всі логістичні витрати згруповані в п'ять груп, які підрозділяються на підгрупи: 1 група - «Витрати на закупівлю»

матеріальних ресурсів» (відповідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»): 1.1. Витрати на закупівлю матеріалів запропоновано відображати на рахунку 20 (субрахунок 201/1), 1.2. Витрати на закупівлю комплектуючих - на рахунку 20 (субрахунок 202/1); 2 група - «Витрати, пов'язані із збитками» (відповідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»): 2.1. Втрати від недостач та порчі цінностей запропоновано відображати на рахунку 94 (субрахунок 947, або 072); 2.2. Витрати, пов'язані з виявленням та виправленням браку – рахунок 24: - витрати на виявлення браку обліковуватимуться на субрахунку 241, - вартість невикористаного браку – на субрахунку 243; 2.3 Витрати на гарантійний ремонт обліковуватимуться на рахунку 93 (субрахунок 931); 3 група – «Видатки на вантажопереробку та транспортування» (відповідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» та 16 «Витрати»): 3.1. Видатки з постачання матеріальних ресурсів від постачальників запропоновано обліковувати на рахунку 20 (субрахунок 201/2), 3.2. Видатки на внутрішньозаводські переміщення вантажів – рахунок 91 (субрахунок 911), 3.3. Витрати на відвантаження продукції покупцям – рахунок 93 (субрахунок 932); 4 група – «Витрати на складування» (відповідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» та 16 «Витрати»): 4.1. Витрати на утримання запасів запропоновано відображати на рахунку 20 (субрахунок 201.3), 4.2. Витрати на утримання складів. 4.2.1. Витрати, пов'язані з зовнішніми складами – рахунок 92 (субрахунок 921), 4.2.2. Витрати на утримання внутрішніх складів – рахунок 91 (субрахунок 922); 5 група «Витрати, пов'язані з управлінням логістичною системою, запасами» (відповідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку «16 «Витрати»): 5.1. Інформаційні видатки обліковуватимуться на рахунку 94 (субрахунок 949), 5.2. Зарплата логістичного персоналу – рахунок 93 (субрахунок 933), 5.3. Видатки на тару та упаковку – рахунок 93 (субрахунок 934), 5.4. Видатки на рекламу – рахунок 93 (субрахунок 935), 5.5. Видатки на маркетинг, представницькі видатки – рахунок 93 (субрахунок 936), 5.6. Списання простроченої дебіторської заборгованості – рахунок 94 (субрахунок 942) або 07, 5.7. Штрафи, пені, неустойки – рахунок 94 (субрахунок 948). Автор поділяє думку В.М. Кислого [2] відносно того, що нормативи бухгалтерського обліку такі, що всі субфункції логістики відображаються в різних реєстрах, і було б доцільно в бухгалтерській та статистичній звітності

підприємств виділити в окрему статтю логістичні витрати. При цьому йдеться не про зміни в стандарті обліку витрат на виробництво, а лише у формі 2 «Звіт про фінансові результати». Така невелика зміна у звітності не ускладнить облікову роботу, але дасть змогу кожному підприємству підрахувати ефективність проведення логістичних заходів та визначити їхній вплив на зміну обсягу реалізації продукції. Наявність таких статей у статистичній звітності підприємств, вирішить проблему обліку логістики, оскільки таку форму звітності за результатами року подають усі, в тому числі малі підприємства всіх видів економічної діяльності.

Література.

1. М.А.Чернышев Логистика : учеб.пос. Ростов н/Д : Феникс, 2009. 459 с.
2. Кислий В.М., Біловодська О.А., Олефіренко О.М., Смоляник О.М. Логістика: Теорія і практика: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 360 с.

ОБҐРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЩОДО РОЗВИТКУ ЛОҐІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

*Мезенцова А. В., здобувач вищої освіти 6-го року навчання,
mezentsova1522@gmail.com*

*Науковий керівник: Криворучко О. М., д. е. н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Причини зростання інтересу до логістичного менеджменту обумовлені потребами розвитку економіки й бізнесу. Безперервні зміни в часі зовнішніх умов, внутрішнього середовища підприємства природно приводять до появи проблем у роботі систем керування підприємствами й іншими типами соціально-економічних і суспільних систем. Без втручання в зовнішнє оточення системи не можна сподіватися, що цілі підприємства будуть досягнуті. Тому для досягнення цілей необхідно активний вплив на хід подій за межами підприємства, на структуру відносин, інакше кажучи, необхідне керування [1, стор. 5].

Логістичне управління сприяє ефективному розвитку підприємства за рахунок вибору логістичної стратегії, формування логістичної системи та впровадження логістичного процесу.

Основними світовими організаціями, що займаються питаннями консолідації та стандартизації логістичної термінології є «Європейсь-